

Donderslag met synth-uitstraling

Arturia introduceert de MiniFreak. Zoals de naam al doet vermoeden: een uitgebreidere, maar toch nog compacte versie van de MicroFreak. We zetten ze in onze studio gewoon naast elkaar.

door **Ruud Lekx**
ruud@interface.nl

Als de bekende donderslag bij heldere hemel was daar ineens de introductie van de polyfone MiniFreak. Waar je bij veel merken al soms jaren lang weet waar men aan werkt, was dit er eentje die de meeste mensen niet zagen aankomen.

De verschillen met de eerdere, kleinere MicroFreak zijn direct zichtbaar: een echt keyboard in plaats van touchkeys, een pitch- en een modulatiedeel

(touchstrips weliswaar, maar toch), wat meer knoppen en ruimte en overall: wat meer synth-uitstraling en minder speelgoedachtig. Achterop echte din-midi (yes!) en ook wat meer aansluitingen. Verder zijn er aanzienlijk meer sequencertoetsen, en werkt de Mini niet meer op allerlei alternatieve powermethodes, maar alleen via een standaard stroomadapter. Aan de ene kant zijn die veranderingen begrijpelijk en vaak ook positief. Aan de andere kant is het toch ook wel jammer dat het speelse wat is verdwenen. Saai is

de MiniFreak zeker nog niet, maar het 'anders zijn' van de Micro is wat verdwenen.

Micro versus Mini

De MiniFreak is nog steeds een digitale synth die met allerlei verschillende synthesevormen kan werken, maar wel een echt analog filter aan boord heeft. Er zijn twee verschillende envelope-types – arpeggiator en sequencer – en een kleine maar zeer flexibele modulatiematrix. Maar waar de vorige

versie nog op z'n best parafonisch was, is de MiniFreak een echte poly-synth met net als de PolyBrute zes stemmen. Die stemmen kun je op vier manieren gebruiken: Mono en Uni spreken voor zich, Poly geeft zes stemmen en in Para mode is de synth twaalfstemmig parafoon, wat wil zeggen dan je twaalf voices hebt, maar wel met een oscillator per voice in plaats van twee, en zes filters in plaats van twaalf. En voor de ravers en gabbers onder ons: er is ook een ouderwetse Chord mode aanwezig. Cool!

Het aantal oscillators per stem is dus verdubbeld, wat meteen voor een heel stuk meer flexibiliteit in sound zorgt. De basis-engines zijn dezelfde als bij de MicroFreak, alleen heeft oscillator 2 een chord engine voor complete akkoorden en heb je met fm/rm een mooie crossmodulatiemixmogelijkheid. De MicroFreak was al van veel markten thuis qua sound-design, maar met het combineren van synthesevormen van twee oscillators ben je helemaal een chill brok flex qua mogelijkheden.

Er is zelfs een echte audio-input met een aparte fysieke ingang: een hele verbetering ten opzichte van die van de MicroFreak die 'verborgen' zit op een pin van de trs-outputjack. De Mini mist echter wel de vocoder van de MicroFreak, en ook de wavetablesynth.

Naast het al bekende en geliefde analoge filter van de MicroFreak heeft de Mini ook digitale filters aan boord – geïntegreerd in de oscillator models – met een flinke hoeveelheid high pass-, low pass-, band pass- en notch-filters, maar ook bijvoorbeeld een comb-filter, phase-filter en een wavefolder/ bitcrusher. Het interessante is dat deze niet onderdeel zijn van de filtersectie; ze vallen onder oscillator 2. Voice 1 gaat dan door voice 2 heen. Verder hebben ze beide volume-controls en kun je in filtermode ook beide parallel gebruiken.

DEZE MINIFREAK IS TOCH WEL HEEL ERG VEEL FLEXIBELER DAN Z'N KLEINE BROERTJE

Het keyboard is 3-octaafs met mini-toetsen. Het heeft velocity en monofone aftertouch, in tegenstelling tot het touchkeyboard van de Micro waar je per noot echt een klank kon veranderen via aanraking. Zelf vond ik dat keyboard altijd wel tof (en weer eens wat anders; ook als controller), maar het zorgde er ook voor dat sommige potentiële kopers de Micro links lieten liggen, dus ik snap de keuze wel. De pitch- en modulatiestrips zijn wel van het touch-type, met additionele controls voor twee macro's, of sequencer controls die je kunt toewijzen aan beide

strips. Jammer is wel dat de cv/gate-outs zijn verdwenen; ik gebruik de Micro vaak als controllerkeyboard/sequencer/arpeggiator voor mijn analoge bakken.

Mini versus Micro

Wat modulatie betreft gaan we er ook flink op vooruit. Er zijn nu twee lfo's met veel meer golfvormen en net als bij de MatrixBrute de mogelijkheid om je eigen waveforms te maken. De synth heeft toffe, goed bedachte ideeetjes aan boord, zoals Pitch Mod Quantize. Je kunt pitchmodulatie kwantiseren zodat dat niet de normale sirene wordt, maar er daadwerkelijk melodien uit kunnen rollen. De lfo's doen uiteraard aan (midi)clock sync, en zijn bij veel sounds belangrijke smaakmakers. Je

INFO

- prijs: € 599,-
- distributie: Pro Media Connect
- internet: arturia.com

SPECIFICATIES

- 37 toetsen met velocity en aftertouch
- 6 stemmen
- 2 digitale oscillators per stem met 22 synthesevormen
- analogo lp/bp/hp-filter
- envelope generator en cycling envelope
- 2 lfo's
- digitale fx-sectie met 3 slots
- arpeggiator
- 64-staps sequencer met 4 tracks parameter sequencing
- 256 presets, 256 user
- 7x7 modulatiematrix
- midi-in/out/thru (din)
- stereo outputs (bal. jack)
- mono-input (1/4" jack)
- usb
- clock-in/out
- voeding via bijgeleverde adapter
- afmetingen 578x231x55mm
- gewicht 2,94kg
- incl. MiniFreak V vst2/vst3/au/aax-plugin en standalone

HET OORDEEL

- + écht polyfoon
- + 2de oscillator
- + breed klankpalet
- soundkeuze omslachtig
- sequencer sync-start/stop onhandig

Plugin kado

Alle eigenaars van de MiniFreak krijgen van Arturia de MiniFreak V kado: dit is een complete virtuele versie van de hardwaresynth die als plugin in je daw of zelfstandig werkt. Je kunt de softwaresynth koppelen aan de hardware-MiniFreak en 'm daarmee bedienen, of ze in feite gebruiken als twee MicroFreaks, want ze functioneren ook prima los van elkaar. In de plugin zit ook meteen een preset- en bankmanager. En net als bij bijvoorbeeld de Pigments softsynth is ook hier volop gestroomd met windows waar je de beweging van golfvormen en parameters visueel ziet, zodat je echt snapt wat een klank doet. En het beste van alles: in tegenstelling tot de concurrentie die je laat betalen voor de virtuele versie van een synth, krijg je 'm er bij Arturia gratis bij. Sterker nog: hij is (vooralsnog?) niet te koop voor degenen zonder hardware MiniFreak!

TEST ARTURIA MINIFREAK KEYBOARD SYNTHESIZER

wijst ze toe in de modulatiematrix, die ook groter is geworden met zeven bronnen en zeven doelen. De laatste drie daarvan zijn vrij toewijsbaar aan meerdere doelen tegelijk: op de Micro zijn het drie functies; hier drie pagina's met drie functies per pagina. En als het op modulatie aankomt, geldt het principe: *more is more*.

Een toevoeging die ik zelf minder opwindend vind, maar waarover ik toch veel potentiële gebruikers lovend hoor spreken zijn de effecten. Ik gebruik liever losse effectprocessors op de mengtafel, maar een synth als de Freak-serie wordt vaak gebruikt in kleinere set-ups, en dan scheelt een eigen effectensectie geld en ruimte. Prima dus dat Arturia aan die behoefte heeft voldaan. Er zijn drie effectslots waar je een hele partij digitale effecten kunt plaatsen, en dat gaat van subtiele reverbs tot behoorlijk extreme modulatie of andere dingen die dan eigenlijk gewoon deel worden van de sounddesign-opties.

De arpeggiator en sequencer zijn grotendeels hetzelfde als bij de Micro, met beide 64 stappen en 4 lanes per sequence waar je modulatiegegevens kunt opslaan, maar de MiniFreak kan maar een sequence per preset opslaan en zijn kleinere broertje twee. Er zijn wel veel meer toetsen voor de sequencer (voor de zestien steps) en alle leukigheden als de Spice en Dice Randomizer zitten er nog op of zijn uitgebreid. Helaas ontbreekt een overall patch randomizer, zoals op de PolyBrute;

MicroFreak-eigenaar vooral veel sounds en manieren van werken, maar na een paar dagen ga je je realiseren dat deze MiniFreak toch wel heel erg veel flexibeler is dan z'n kleine broertje. Dat merkte ik bijvoorbeeld bij stringsounds: ik heb uit mijn Micro nog nooit een echt mooie gehoord, maar uit de Mini komen zelfs via de presets al zeer bruikbare strings. Überhaupt is ie door z'n flexibele architectuur een echt manusje van alles, zowel op het gebied van standaard sounds als het meer esoterische sounddesignwerk. Zelf vind ik 'm in dat laatste echt uitblinken:

dat qua sfeer zeker aan. En iets als Hydrasynth is weer een stuk gepolijster qua sound.

Er zijn ook wat dingen die ik minder geslaagd vind aan de MiniFreak. Gekmakend, en in de categorie "Waarom nou toch?" is dat je van sound wisselt door te selecteren met een draaipotmeter die je vervolgens moet indruk-

VOOR DE RAVERS EN GABBERS ONDER ONS: ER IS OOK EEN OUDERWETSE CHORD MODE AANWEZIG

ken om de sound daadwerkelijk te laden. Kunnen we dat niet net als bij de Micro optioneel maken via het menu? Het meest vervelende vind ik echter iets dat voor de gehele Arturia-catalogus geldt: je kunt de sequencer niet spelen als een arpeggiator, dus starten/stoppen via een knopdruk als de synth externe sync binnenkrijgt. Zodra je een sequence maakt en de synth synct aan een externe clock, gaat die van start als je de master clock laat lopen, of de hele sequencer werkt niet meer; alsof ie wacht op een startsignaal. Het

Conclusie

Waar de MicroFreak al een bizar goede waar-voor-je-centen-synth was, geldt dat zeker ook voor deze MiniFreak. Hij kost het dubbele, maar daarvoor krijg je wel echte polyfonie, veel meer soundmogelijkheden, effecten, een veel uitgebreidere en flexibeler sequencer, een echt keyboard, en handigere aansluitingen terug. En hij past nog steeds in je rugzak! Natuurlijk is de concurrentie in deze prijsklasse wel groter (denk bijvoorbeeld alleen al eens aan de instap-Hydrasynth, diverse Modals, et cetera) maar de MiniFreak blijft lekker anders en stevig hands-on. Als je al een Micro hebt, moet je afwegen of de nieuwe functies een inruil waard zijn, want de soundengine is grotendeels hetzelfde. Maar anders is deze grotere broer zeker een ijzersterke aanbieding. ■

Interface.nl XTRA

video • introductie • diverse tutorials
audio • diverse audiodemo's
pdf • handleiding

een functie die voor zo'n flexibele synth als de MiniFreak eigenlijk een must zou moeten zijn. Wel is er een snapshotfunctie, waarmee je terug kunt naar eerdere edits van een sound; een beetje als een undo-functie in software. Ook handig: je kunt bepaalde presetdelen apart kopiëren, zoals alleen de oscillator- of fx-instellingen.

Uitblinken

En hoe werkt en klinkt dat dan allemaal? In het begin herkende ik als

de oscillator is gebaseerd op een Mutable Instruments eurorackmodule, en zowel qua klank als mogelijkheden gaat de synth snel die kant op. Zeker, deze MiniFreak kan naast de knal- en rampestamp-presets die Arturia standaard in z'n synths pleegt te stoppen ook heerlijk subtiele breekbaar-stoffige Boards Of Canada-achtige sounds en melodielijnen maken. Hij doet me wat dat betreft ook erg denken aan bijvoorbeeld mijn Waldorf Microwave XT: voor de MicroFreak was dat echt een brug te ver, maar deze MiniFreak kan